

Běh víry / Židům 11, 39 - 12, 3 / Olomouc, 1. postní neděle 18. 2. 24, křest Julinky Batlové

Bratři a sestry,

ve starověkém Řecku se těšily velké oblibě veřejné sportovní hry. Již z této doby se traduje povzdech jednoho filozofa: „Atlety a koně miluje společnost“. Dnes by asi řekl, že jedině fotbal nebo hokej dovede zajistit davy a sjednotit lidi. Řecká sportovní zápolení pronikla i do Palestiny. Herodes Veliký zřídil přímo v Jeruzalémě, v Jerichu i v Cesareji závodiště a stadiony, kde se konaly rozmanité hry.

Proto apoštol přirovnává i náš život víry k závodnímu běhu. Nevíme, kdo je autorem epištoly Židům, Pavel nejspíše ne. Ale i on ve svých listech obraznou tematiku sportovního běhu jako přirovnání k životu víry předkládá. To jen potvrzuje soudobou živost a aktuálnost tohoto příměru.

Vypadá to ale, jakoby autor epištoly k Židům měl na mysli spíše štafetový závod na dlouhou trať. Vždyť v kapitole předchozí vyjmenovává osobnosti dějin Božího lidu, kteří předávali ten pomyslný štafetový kolík víry z generace na generaci. U každé z velkých postav čteme, že věřil, věřil a věřil – a jak se to projevilo v jeho životě. A tady člověk přece musí prokázat v tom běhu ohromnou vytrvalost. Tak jako se běžec zadýchá při dlouhém a náročném závodu, je i křesťanský život náročný a dá zabrat. Víra, to je zápas, to je běh do cíle.

Ti sportovci starověku tehdy nedostávali žádnou finanční odměnu – pro vítěze byl připraven pouze věnec. Sport dneška, to nejsou jen ušlechtilé myšlenky, to je o penězích. Korupce se nevyhýbá ani této oblasti života, kdy jde vlastně jen o hru a soutěž. Myšlenka, že není důležité vyhrát, ale zúčastnit se, je sice krásná, ale slávu a peníze mají jen ti nejlepší.

Běh života víry je ale něco zcela jiného. Nejde tam o to vyhrát, předběhnout a porazit soupeře. Tady jde o to doběhnout do cíle. Přetnout cílovou pásku, ať už jako první nebo ten poslední. A v cíli nás čeká Pán světa a Soudce nejmilostivější, Ježíš Kristus, který má připraven věnec, vavřín života nejen pro ty první, ale pro všechny, kteří běželi ten maratón a doběhli do cíle. Pro ty, kteří vytrvali a přes extrémní podmínky a únavu ten závod nevzdali. Pro ty, kteří vydrželi nejen ten první start a bezprostředně po něm tu krátkou chvíli, kdy se běží dobře, ale běželi i v době kdy už člověk necítí nohy a pěkně se zadýchává a někdy se dokonce bojí případného kolapsu.

Pro tento běh smíme navíc vědět něco moc důležitého. Neběžíme sami. Jednak je s námi Pán Ježíš Kristus, který dává sílu, abychom ten běh víry nevzdali. A ještě někdo s námi běží. Běží s námi oblak svědků. Kdo to je? Jsou to ostatní křesťané, naši spoluvěrci a spoluběžci ve víře. A je to nejen společenství církve dneška, ale také společenství víry předků. My ten oblak svědků máme kolem sebe, i když zároveň čteme, že „ve víře zemřeli ti všichni.“ O dávno mrtvých svědcích víry říkáme, že nás do Božího království „předešli“. Ale to není podle toho našeho dnešního textu přesné. Oni nás obklopují, oni nás čekají, oni nemají dosáhnout cíle bez nás, jak stojí v posledním verši předchozí kapitoly. Oni nejsou zasuti kdesi v minulosti, ale jsou přítomni. Předali nám tu pomyslnou štafetu, ale čekají na nás, abychom vběhli do cíle společně. Společně všichni, kterým teprve Ježíš Kristus předá ten definitivní vítězný věnec života.

Taková myšlenka se k závodu moc nehodí. Představte si, že by se některá sportovní hvězda krátce před cílem rozhodla, že nechce být první, že počká nejen na ty, kteří supí kousek za ní,

ale vůbec na všechny účastníky toho závodu ! Stupínky pro vítěze by pak mohli s klidem zrušit, protože by vyhráli všichni a zároveň nikdo. Tak je to s těmi svědky, kteří běželi před námi. Oni jsou všude kolem, ale do cíle nevběhnou, dokud nebudou všichni běžci v jednom houfu, ba v jedné, společné řadě.

Kdo patří do toho houfu svědků minulosti? Asi bychom jako evangelíci pověděli, že je to vedle biblických proroků a apoštolů třeba Hus, Komenský nebo Masaryk. Kromě tohoto houfu svědků dávné minulosti však máme ještě každý z nás takový svůj houfeček – své rodinné předky i ty současné nejbližší lidi a spoluběžce. Houfek svých nejmilejších a nejbližších, kteří jsou dosud naživu, ale i těch kteří již zemřeli. V tento den křtu svatého zmíníme pochopitelně kromě svých životních partnerů naše rodiče i prarodiče, sourozence, ty, kteří nás k víře přivedli, faráři kteří nás křtili, konfirmovali a oddávali - a další. Jsou – li naživu, běží s námi, ti, kteří jsou již mrtvi, jsou tím oblakem kolem nás, případně ti, kteří nás v cílové rovině čekají, radují se s námi, když se nám něco podaří a povzbuzují nás, když bychom nejraději všechno vzdali. Volají: Vydržte, už jenom kousíček, zůstaňte věrni, nevzdejte ten běh, cíl je blízko! A i my sami se povzbuzujeme navzájem, zdravíme se pozdravy pokoje při večeři Páně i mimo ni a myslíme na sebe v přímlovkách. A vlastně jsme tak i my sami součástí toho oblaku svědků víry. Tak tedy křesťane, neochabuj, běž dál, vytrvat má rozhodující cenu. Ten vavřín vítěze čeká každého, kdo doběhne do cíle, třeba úplně poslední, v úplném závěru. Každého, úplně všechny, kteří závod dokončili – nejen ty nejrychlejší, nejvytrvalejší a nejsilnější.

Postní doba, do které jsme vstoupili, bývala vždy vnímána jako období, kdy si křesťané mají připomínat, že Ježíš Kristus svedl zápas s pokušelem a zvítězil. On jediný už je oběma nohama v cíli. Už má připraveny věnce pro ty, kteří cíle dosáhli. Na něj má být v tom běhu, v tom zápase, upřen náš zrak. Protože u něj je cíl. U něj je nový život. On podstoupil kříž dobrovolně a pro nás a nedbal na svou potupu. Usedl po pravici Božího trůnu. Ano – tam je cíl našeho běhu, našeho často spletitého a obtížného putování. U Boha. V jeho blízkosti. K němu se upíná náš pohled, naše jediná naděje. Kristus se nenechal svést ze své cesty pýchou hříchu ani lidskou malostí, závistí, krutostí, omezeností. Zůstal v poznané pravdě, zůstal v radosti a v Bohu. Kristovo utrpení klade apoštol za vzor stálosti a věrnosti děj se co děj. On sám vytrval a vypil hořký kalich do dna. „Myslete na to, co musel on snést od hříšníků – abyste neochabovali a neklesali na duchu.“ Budete – li umdlévat, bude – li vám docházet dech, myslete taky na to, co musel Ježíš vytrpět.... Hleďte na něho!

A připomene ještě jednu důležitou věc. A je to výzva. Ten běh je sám o sobě dost těžký. Odhodte tedy vše, co vám v běhu překáží – přítěž i hřích. Ta přítěž znamená něco jako nevhodný šat, který se při běhu plete pod nohy a člověk zakopává. Co tím šatem může být? Snad pýcha, zakládání si na sobě, na své síle i na své kvalitě víry a zbožnosti? Jistě je možné tomu tak rozumět. Ten hřích tady ale rozhodně není něco, co je sladké a zapovězené. Je mnohem spíše to něco, co překáží, plete se pod nohy a snadno se na nás přilepí a je to na obtíž. Možná jako kdyby farář běžel v taláru. Apoštol řekne: zbavte se toho, je to k ničemu a brání vám to v tom, abyste toho cíle dosáhli.

Vraťme se ale ještě k tomu štafetovému běhu. Jedna generace střídá v běhu tu novou a nastupující, předávají si jedna druhé štafetový kolík. A tím je Kristův kříž. Jedna generace má předávat té další zvěst o Kristově kříži. Děje se to ? Dovedeme předat Krista a jeho zvěst o kříži svým potomkům ? Otázka pro nás rodiče i prarodiče. Bez toho kolíku – Kristova kříže, běžet do cíle nemá cenu. Neztrácí se nám ten kříž ? Opravdu jej předáváme dalším, aby se jej chopili a už jej nepustili ? Každá generace křesťanů, která chce cíle dosáhnout, musí hledět,

aby ten kříž nezhodila, ale pevně při běhu držela a pak předala dál ! Pokud by se jí to nepovedlo, nezbyvá nežli se vrátit a ten kříž najít a zvednout. Možná každý z nás musí v něčem nasadit zpátečku a jít zpět ke kříži Kristově, k té jediné a jedinečné naději. Pokud Krista znovu nenalezneme, nevyznáme, nepřijmeme do svého života, pokud jeho tvář spustíme z očí – pak budeme možná uštvaní a upachtění, ale mineme se s cílem.

Bratři a sestry, náš text je novou připomínkou toho, že život víry je náročný. Olympiáda láká davy. Vytrvalostní běh za Kristem a s Kristem je družstvo, které v různých dějinných etapách spíše závodníky ztrácí. Přesto je to běh života a k životu. A vlastně tady nelze být jen divákem. Každý kdo přijde blíž, se stává spoluběžcem a soupeřem. Ano, třeba jsou běžci rychlejší a úspěšnější nežli my, ale to nevadí. Podstatné je nevypadnout z dráhy a nezůstat ležet na cestě. Využijme postní dobu k tomu, abychom si udělali v sobě pořádek. Jak běžíme k cíli ? Nezadrhli jsme se někde ? Jak je tomu s naší vírou, s naším vztahem ke Kristu ? Neskřípe tam něco ?

Víra, to je tedy milí bratři a sestry, pohyb. Dynamika. Žádný pouhý zápis ve sborové kartotéce. Říkám – li o sobě, že jsem křesťan, je to dar, ale taky závazek a úkol. Tváří tvář tomu pohybu oblaku svědků nelze zůstat pasivní. Být Kristovcem je fuška. Toho si budme vědomi v postním období. Ale nebojme se toho ! Má to taky zaslíbení. „ Nikdy tě neopustím a nezřeknu se tě. A dám ti sílu doběhnout a spolu se všemi běžci dějin Božího lidu spočinout v náruči našeho Pána. Amen. Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, běžíme cestou kterou nám vyznačil, ale nestačí nám síly a ztrácíme dech. Podléháme pocitům marnosti a dostáváme se pak tam, kde nás chce mít ten, který zápas s tebou prohrál. Prosíme tě pokorně, dej nám sílu ten náš běh víry nevzdat, nekapitulovat tváří v tvář těžkostem vlastním i nezájmu druhých. Zachovej nás ve víře, že se s tebou nemíneme a spatříme tě tváří v tvář. Amen.*